

Benchmark bedrijfsvoering Wwb en Benchmark Participatie

Benchmark bedrijfsvoering Wwb en Benchmark Participatie

- Hoe succesvol bent u in de ondersteuning van uw cliënten bij het bevorderen van participatie en de uitstroom uit de bijstand?
- Hoe verhouden uw prestaties zich tot de uitgaven?
- Hoe krijgt u zicht op noodzakelijke verbeteringen binnen uw bedrijfsvoering?
- Hoe krijgt u deze verbeteringen adequaat geïmplementeerd?
- Wat kunt u leren van de werkwijze van andere gemeenten?

Om antwoord te krijgen op onder andere bovenstaande vragen, hebben SGB0 en Stimulansz twee benchmarks ontwikkeld: de benchmark bedrijfsvoering Wwb en de benchmark Participatie.

Voor de doorontwikkeling van de kwaliteit van de dienstverlening van sociale diensten is behoefte aan correcte stuurinformatie. In deze tijd van grote bezuinigingen, een stijgend klantenbestand en een toenemende politieke druk om prestaties zichtbaar te maken, neemt de noodzaak om deze informatie boven tafel te krijgen alleen maar verder toe. Het gaat hier dus om een compleet en actueel inzicht in effectiviteit en doelmatigheid van het gemeentelijk re-integratie- en participatiebeleid.

De benchmarks sluiten altijd aan bij relevante wijzigingen in wetgeving (zoals invoering WIJ en het participatiebudget), veranderende verantwoordingseisen (aanpassingen SRG en financiële verantwoording) en de weerslag van deze ontwikkelingen op de dagelijkse uitvoeringspraktijk van sociale diensten. Deze benchmarks worden ondersteund door Divosa.

Benchmarken

Een benchmark van SGB0/Stimulanz levert meer dan alleen heldere gegevens over uw prestatieniveau op. Gedurende het benchmarkproces wordt u geïnspireerd door de gedachtewisseling met collega's van vergelijkbare organisaties. Oplossingen van anderen kunnen u ondersteunen bij het scherp krijgen van organisatorische en beleidsinhoudelijke afwegingen. Onder leiding van de deskundigen van SGB0 en Stimulanz analyseert u, samen met andere deelnemers, waarom u een bepaald prestatieniveau realiseert. Een benchmark laat u op deze manier niet alleen zien waar u staat, maar prikkelt ook tot creativiteit en vernieuwde geestdrift. Benchmarking geeft informatie om uw ambitieniveau vast te stellen en geeft ondersteuning om een toekomstige richting te bepalen.

Met onze benchmarkonderzoeken zijn wij in staat om de hele beleidscyclus inzichtelijk te maken en inzicht te geven in uw prestatieniveau ten opzichte van vergelijkbare organisaties. Het gaat om vergelijken, verbinden en verbeteren.

Benchmark bedrijfsvoering Wwb

De benchmark bedrijfsvoering Wwb wordt sinds 2000 uitgevoerd en heeft zich inmiddels bewezen als een waardevol leer- en verbeterinstrument. Jaarlijks nemen ongeveer 65 (inter)gemeentelijke sociale diensten deel aan deze benchmark. De benchmark bedrijfsvoering Wwb is het ideale middel voor sociale diensten om de eigen prestaties en werkwijzen in kaart te brengen en deze te vergelijken met die van andere gemeenten. Met behulp van internetvragenlijsten worden gegevens verzameld van het direct voorafgaande kwartaal, waardoor u continu over zeer actuele informatie beschikt. De benchmark is daarom, zowel een actueel en transparant leer- en verbeterinstrument, als ook uitstekend in te zetten als sturingsinstrument.

Door deel te nemen aan de benchmark bedrijfsvoering Wwb krijgt u inzicht in hoeverre uw Wwb-beleid effectief en doelmatig is georganiseerd.

De benchmark bedrijfsvoering Wwb is verdeeld in vier thema's:

- **Financiën**

Hoe verhouden de uitgaven op het inkomensdeel zich tot andere gemeenten? Stevent u af op een tekort of een overschot? Hoe staat het met uw Participatiebudget?

- **Klant**

Hoe ziet het klantenbestand eruit? Hoe groot is de in- en uitstroom van het bestand? Hoe lang verblijven klanten gemiddeld in de bijstand?

- **Inkomen**

Wat kost een verstrekte uitkering? Wat wordt uitgegeven aan minimabeleid? Hoe succesvol is uw handhavings- en fraudebeleid?

- **Interne organisatie**

Vormt de wijze waarop de uitvoering is georganiseerd een verklaring voor de resultaten op de andere drie thema's? Wat wordt er in een gemeente uitgegeven om de taken uit te voeren? Wordt er veel extern personeel ingehuurd? Wat zijn de doorlooptijden bij de verstrekking van uitkeringen? Wat zijn de uitvoeringskosten? Wat zijn de kosten per klant?

Sinds 2010 is er een aparte vergelijkingskring voor intergemeentelijke sociale diensten. Bij de benchmark bedrijfsvoering Wwb leveren de deelnemers hun gegevens aan via internet. De deelnemers krijgen de online verzamelde gegevens terug in een vergelijkend rapport met relevante kengetallen. Deze zijn afgezet tegen vergelijkbare gemeenten en het benchmarkgemiddelde. De rapportages vormen input voor de kringbijeekommen die na afloop van elk kwartaal worden georganiseerd.

Benchmark Participatie

SGBO en Stimulansz hebben in 2009 gezamenlijk het initiatief genomen voor de ontwikkeling van een benchmark die speciaal inzoomt op de prestaties van gemeenten rondom re-integratie en participatie. Naar aanleiding van de toenemende politieke druk (op zowel nationaal als lokaal niveau) was er behoefte om meer zicht te krijgen op de effectiviteit en doelmatigheid van het beleid. Belangrijke vragen die in deze benchmark aan de orde komen zijn: Wat voor instrumenten bestaan er en wat is de effectiviteit van die instrumenten, bijvoorbeeld in termen van uit- en doorstroom? Welke instrumenten zijn effectief voor welke doelgroep? Wat zijn de uitvoeringskosten van het instrumentarium?

In onze benchmark vormt het gemeentelijke participatiebeleid de conceptuele kapstok. We kijken dan ook nadrukkelijk verder dan de activiteiten die alleen gericht zijn op het toeleiden naar regulier werk en het afsluiten van contracten met re-integratiebedrijven. De participatieladder vormt een belangrijk onderdeel van deze benchmark.

De benchmark Participatie is bedoeld voor (inter)gemeentelijke sociale diensten die meer inzicht willen krijgen in de resultaten en effectiviteit van hun participatiebeleid. In de benchmark komen de belangrijkste aspecten van het participatiebeleid van de gemeente aan de orde, zoals:

- Omgevingsfactoren (arbeidsparticipatie, werkloosheid, vacaturegraad, in- en uitstroom, besteding budgetten, et cetera).
- Samenstelling van het bestand.
- Resultaten van trajecten (aantal cliënten in het traject, aantal plaatsingen, doorlooptijden, omvang van de uitval en een resultaatmeting).
- Kosten en het budgetresultaat van activiteiten rondom re-integratie en participatie.
- Bewegingen op de participatieladder.

Deelnemers aan de benchmark Participatie werken niet langer met vragenlijsten via internet. De benchmark van SGBO/Stimulansz werkt met een systeem waarbij, door middel van geautomatiseerde data-invoer, direct gegevens uit de gemeentelijke bronssystemen (geanonimiseerd) gehaald worden. Deze informatie wordt vervolgens in een database geplaatst. Daarnaast krijgt u als deelnemer regelmatig een rapport dat op klantniveau laat zien waar uw systemen niet volledig zijn ingevuld. Dit helpt u ervoor te zorgen dat alle gegevens beschikbaar en actueel zijn. Indien gewenst is het handmatig invullen van een (online) vragenlijst nog steeds mogelijk.

Samenhang benchmark bedrijfsvoering Wwb en benchmark Participatie

De benchmarks bedrijfsvoering Wwb en Participatie liggen in elkaars verlengde. De benchmark bedrijfsvoering Wwb gaat met name in op de verstrekking van uitkeringen, de bedrijfsvoering en aspecten rondom handhaving en dergelijke. De benchmark Participatie zoomt vooral in op de resultaten en de kosten van de inzet van (participatie/re-integratie) instrumenten. Vanaf 2011 sluiten beide benchmarks nog meer op elkaar aan, zowel programmatisch als in de wijze van dataverzameling. Uiteraard blijft het mogelijk om zowel aan één van beide als aan beide benchmarks deel te nemen.

Deelname aan de benchmark bedrijfsvoering Wwb en/of Participatie levert u het volgende op:

- Vergroting van inzicht in uw organisatie en bedrijfsvoering.
- Orde in uw stuur- en verantwoordingsgegevens.
- Inzicht in de resultaten en effecten van uw beleid.
- Delen van kennis, ervaring en 'good practices' met andere gemeenten.
- Advies voor verbetertrajecten.

Investering deelname benchmarks

De investering voor deelname aan de benchmarks kunt u vinden op de website www.sgbo.nl. Indien u aan beide benchmarks deelneemt krijgt u een korting van 10%.

Aanmelden

De benchmark Participatie start ieder jaar in januari en loopt tot januari van het daaropvolgende jaar. De benchmark bedrijfsvoering Wwb loopt van april tot april. Indien u op een ander tijdstip wilt starten is dat ook mogelijk.

Meer informatie

Kijk voor meer informatie op www.sgbo.nl. Tevens kunt u contact opnemen met Carla Vianen van SGB0 via 06 – 21 58 79 00 of Henk Meijeren van Stimulansz via 06 – 22 40 35 19.

De benchmarks worden ondersteund door:

De benchmarks zijn ontwikkeld door:

Colofon

Januari 2011

Tekst: SGB0

Vormgeving en productie: Mooijekind ontwerpers (Veluwe)

SGB0

Korte Houtstraat 20 a-b

Postbus 10242

2501 HE Den Haag

Telefoon 070 310 3800

www.sgbo.nl